

بديو و سينما

الكس لينگ

مترجم:

محمدرضا سهرابی

نشر گسترده

۱۴۰۰

سرشناسه	: لینگ، الکس. Ling, Alex
عنوان و نام پدیدآور	: بدیو و سینما / الکس لینگ؛ ترجمه محمد رضا سهرابی.
مشخصات نشر	: تهران: گستره، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۴ ص.
شابک	: 978-600-6069-76-0
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: Badiou and cinema, 2013. عنوان اصلی:
یادداشت	: کتابنامه: ص ۲۸۵ - ۲۹۶.
یادداشت	: نمایه
موضوع	: بدیو، آلن، ۱۹۳۷م، نقد و تفسیر
	: Badiou, Alain, Criticism and interpretation
موضوع	: سینما - فلسفه: Motion pictures - Philosophy
شناسه افزوده	: سهرابی، محمدرضا، ۱۳۴۷، مترجم
رده‌بندی کنگره	: PN1۹۹۵
رده‌بندی دیویی	: ۷۹۱/۴۳۰۱
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۸۵۱۸۰۹۰

الکس لینگ

بدیو و سینما

ترجمه محمدرضا سهرابی

طرح جلد: علی اسکندری

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۷۷۰ نسخه

همه حقوق چاپ محفوظ و متعلق است به:

نشر گستره

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین،

خیابان وحید نظری، کوچه جاوید یک، شماره ۱

تلفن و نمابر: ۴۸-۴۴۷۵۴۴۷

شابک: ۷۶-۰۰-۶۰۶۹-۶۰۰-۹۷۸

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

فهرست

۷	اختصارات
۹	دیباچه‌ای بر ترجمه
۱۳	سرآغاز
۳۳	تمثیل گوهرکی
۵۹	معرفی آلن بدیو
۹۱	آیا سینما اندیشیدنی است؟
۱۳۳	در قلمرو سایه‌ها
۱۶۳	زیبایی‌شناسی حقیقت
۲۰۱	فصل اول
۲۳۷	فصل دوم
۲۸۱	فصل سوم
۲۸۵	فصل چهارم
۲۹۷	فصل پنجم
۲۹۹	فصل ششم
	فصل هفتم
	جمع‌بندی
	کتاب‌شناسی
	فیلم‌شناسی
	نمایه

دیباچه‌ای بر ترجمه

اولین باری که آکن بدیو را دیدم، در محوطه دانشگاه ایستاده بود و با یکی از دانشجویان صحبت می‌کرد. قامتی بلند، موهایی سفید و چهره‌ای آرام داشت. خواستم به او نزدیک شوم و سر صحبت را باز کنم، اما به دلیلی که چندان برایم روشن نبود، از این کار منصرف شدم. آن ترم قرار بود با او کلاسی را بگذرانم و روزشماری می‌کردم که روز و ساعت آن کلاس فرا برسد. آن ترم، استادان فوق‌العاده‌ای داشتیم: آکن بدیو، اسلاوی ژیزک، جورجو آگامبن، جفری بینگتون و ... البته قرار بود ژاک رانسیر هم باشد و درباره‌ی مارتین هایدگر صحبت کند ولی به علت مسئله‌ای خانوادگی نتوانست بیاید و شخص دیگری جایگزین او شد.

بالاخره روز موعود فرارسید: از صبح، اشتیاق حضور در کلاس او را داشتم. حتی صبحانه را هم سرسری خوردم. می‌خواستم بینم یکی از بزرگ‌ترین فیلسوفان زنده دنیا، فلسفه را چگونه تدریس می‌کند. چون آن‌قدر درباره‌ی او کتاب و مقاله نوشته شده بود و حتی در خود دانشگاه آن‌قدر از او تعریف می‌کردند که انسان احساس می‌کرد قرار است با یک اسطوره یا یکی از فیلسوفان باستان دیدار کند! مکانی که برای تدریس او در نظر گرفته شده بود، بسیار بزرگ بود و دانشجویانی از کلاس‌های دیگر هم حضور داشتند. وقتی شروع به صحبت کرد، دو نکته توجه مرا جلب کرد: ابتدا، انگلیسی‌ای که قدری لهجه‌ی فرانسوی چاشنی آن بود و حتی گاهی اوقات به جای لغات انگلیسی از لغات فرانسوی استفاده می‌کرد و بعد، صدای آرام و کلام شمرده‌شمرده‌ای که به ما کمک می‌کرد تا دشواری مطالب را راحت‌تر هضم کنیم. هرچند که تدریسش از نوشته‌هایش ساده‌تر به نظر می‌رسید. محور اصلی بحثش در آن جلسه «تغییر» بود و طوری درباره‌ی هراکلیتوس و پارمنیدس سخن می‌گفت که گویی خودش

با آن‌ها دیدار داشته است! تازه آنجا بود که معنای بسیاری از نظریه‌های فلسفی این دو فیلسوف باستان را درک کردم. خلاصه بگویم، تجربه حضور در کلاس او برای من و بسیاری از دانشجویان دیگر به‌مانند یک «رخداد» بود!

در اینجا، پیش از هر چیز لازم است به این نکته اشاره کنم که اساساً فلسفه بدیو به‌مانند بسیاری از فیلسوفان معاصر، فلسفه دشواری است که درک آن نیاز به حوصله، ممارست و مطالعه بسیار دارد؛ به‌ویژه اینکه منطق و ریاضیات هم با آن تلفیق شده است. در حقیقت، بدیو نیز همانند لکان برای انتقال بسیاری از مفاهیم خود از علائم جبری و ریاضی‌نگاشت‌ها استفاده کرده است و حتی گاهی اوقات، مفاهیم فلسفی او با مفاهیم ریاضی گره خورده‌اند. از این رو، گرچه نویسنده این کتاب تلاش کرده است تا برخی از مفاهیم کلیدی فلسفه بدیو را به‌طور خلاصه شرح دهد، اما هرچه خواننده بر این فلسفه اشراق بیشتری داشته باشد، فهم او از مباحث این کتاب بیشتر و آسان‌تر خواهد بود. ضمن اینکه آشنایی با نظریه مجموعه‌ها، به درک بهتر و عمیق‌تر فلسفه بدیو یاری خواهد رساند. هرچند که متأسفانه تا کنون دو کتاب اصلی او یعنی هستی و رخداد و منطق جهان‌ها ترجمه نشده‌اند.

با این حال، گرچه فهم مباحث فلسفی، منطقی و ریاضی او در نگاه اول دشوار به نظر می‌رسد، ولی با مثال‌های سینمایی نویسنده کتاب، غالباً روشن و قابل فهم می‌شوند. به بیان دیگر، کتاب هرگاه به مباحث سینمایی می‌پردازد، قابل فهم‌تر و ساده‌تر به نظر می‌رسد و برعکس هنگامی که مباحث فلسفی، منطقی و مربوط به ریاضی را مطرح می‌کند، دقت و تأمل بیشتری را طلب می‌کند. البته مطالب کتاب، به گونه‌ای است که هم برای اهالی فلسفه و هم دوستداران سینما، جذابیت دارند و پیوند این دو سبب شده است تا این کتاب، هم برای پژوهش‌های فلسفی و هم تحقیقات سینمایی، مفید باشد.

علاوه بر این، آشنایی با فلسفه ژیل دلوز، فیلسوف مشهور فرانسوی و به‌ویژه دو جلد کتاب او درباره سینما نیز بسیار اهمیت دارد؛ چون نویسنده در فصولی از کتاب، نظریات بدیو درباره سینما را با تکیه و در مقایسه با نظریات دلوز مطرح می‌کند.